ERF GOED *express*

Het Wilderkasteel: een kasteel onder de grond

Het Wilderkasteel behoort tot het collectieve geheugen van onze gemeente. De sporen van het bouwwerk werden uitgeveegd, maar daar komt nu verandering in. Met archeologisch onderzoek en een nieuwe parkaanleg wordt het voormalige kasteel binnenkort met wat verbeelding weer tot leven gebracht ...

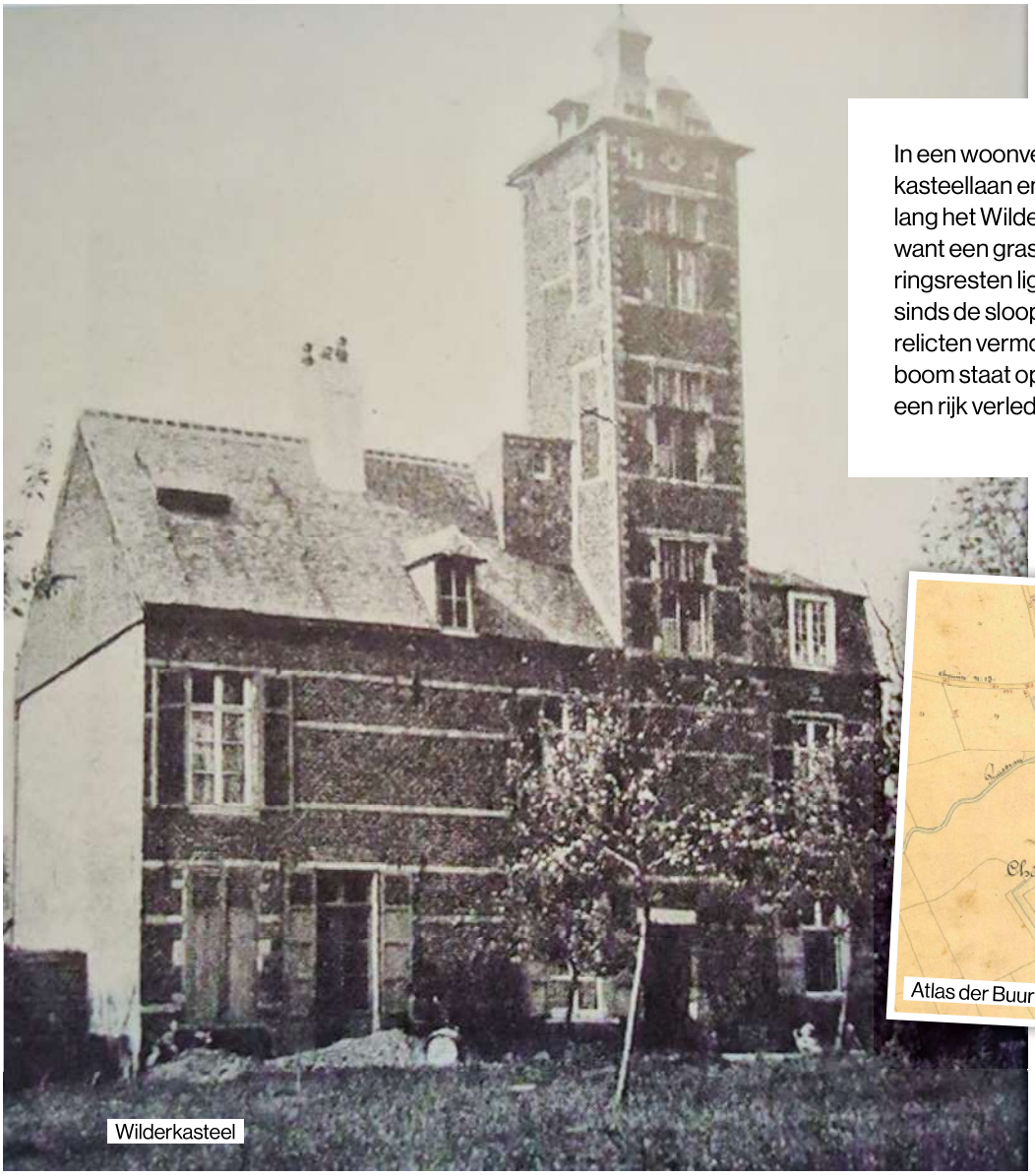

Wilderkasteel

In een woonverkaveling, op de hoek van de Wilderkasteellaan en Pater Damiaanlaan, pronkte eeuwenlang het Wilderkasteel. Sporen zijn er amper te zien want een grasveld bedekt het verleden. De funderingsresten liggen diep onder de grond verborgen en sinds de sloop van het kasteel gingen waardevolle relicten vermoedelijk verloren. Slecht één enkele boom staat op het grasveldje als stille getuige van een rijk verleden.

Atlas der Buurtwegen - 1841

Een duik in het verleden

Het Wilderkasteel duikt voor het eerst op in 1216. Het domein deed toen vermoedelijk dienst als burcht. Pas enkele eeuwen later wordt in het kaartboek Sint-Jan (1713) een vermelding gemaakt van een kasteel op L-vormige plattegrond met hoektoren en een grachtstructuur. Ook op de Ferrariskaart (1771-1778) en de Poppkaart (1842-1879) staat een brede vierkante ringgracht met centraal het kasteel ingetekend. In de 19de eeuw ondergaat het Wilderkasteel grotere wijzigingen. Waar op de Atlas der Buurtwegen (1841) het kasteel nog een L-vormige plattegrond kent, is deze uitbouw verdwenen op recentere kaarten.

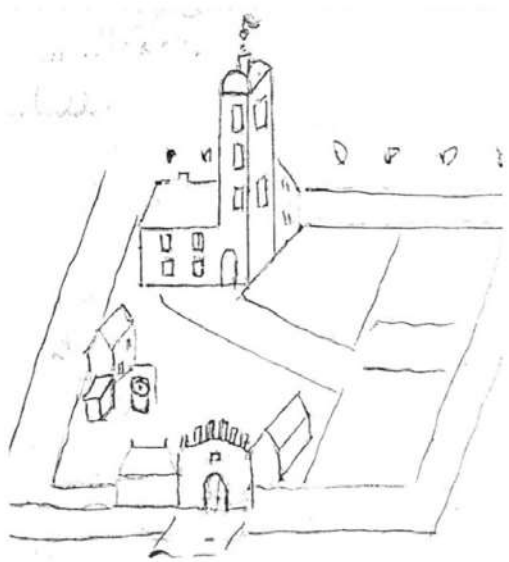

Kaartboek Sint-Jan - 1713

Eind 19de eeuw wordt het Wilderkasteel bewoond door Jean Hernaut, hovenier van Felix Wittouck wiens fabriek in de voormalige kloostergebouwen van Klein-Bijgaarden gevestigd was. Vanaf dit moment verliest de site zijn monumentale karakter. De topografische kaart uit 1904 toont dat de gracht is gedempt, het poortgebouw is wel nog aanwezig. Opvallend is het aantal fruitbomen in het voorhof. Dit is niet toevallig, want de Reinette Hernaut-appel werd begin jaren 1930 gekweekt in de tuin van het Wilderkasteel en is genoemd naar voormalig tuinman en bewoner Jean Hernaut.

Eind 20ste eeuw verdwijnt ook het poortgebouw en geraakt het kasteel stilaan in verval. Door de nieuwe woonverkavelingen en de aanleg van de Wilderkasteellaan en de Pater Damiaanlaan kwamen de ruïnes van het kasteel op een kleiner perceel te liggen. Doorheen de jaren werden ook de laatste bovengrondse delen van het kasteel verwijderd.

Archeologisch onderzoek

Naar de exacte locatie van het Wilderkasteel was het wat gissen: men wist alleen waar het gestaan had op het grasveld. Ook was niet bekend hoeveel resten van het kasteel overblijven. Om antwoord te krijgen op deze vragen, besliste de gemeente in samenspraak met het Agentschap Onroerend Erfgoed om een archeologisch onderzoek uit te voeren in functie van de nieuwe parkaanleg. Door middel van geofysisch onderzoek konden de archeologen met elektromagnetische inductie en grondradar in de bodem kijken en op zoek gaan naar aanwezige resten van het kasteel.

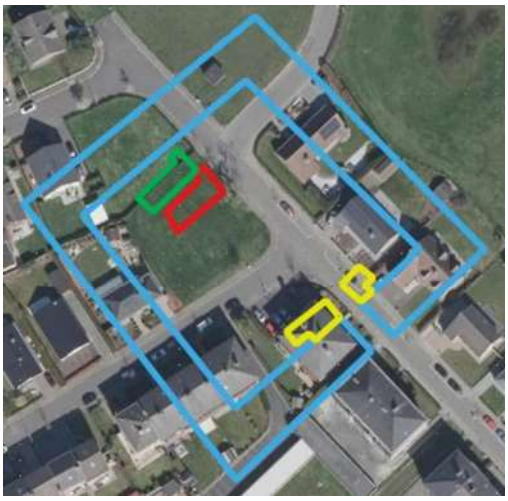

Contouren van het hoofdgebouw: vergelijking van de resultaten van de bureaustudie (rood) met deze van het geofysisch onderzoek (groen). Het blauw duidt de slotgrachten aan, het geel de inkomgebouwen.

Een nieuw groen ontmoetingsplekje

Binnenkort reiken op het grasveld heden en verleden elkaar de hand. In het landschap komen enkele subtiele verwijzingen naar het kasteel. Door de aanleg van een zitmuurtje, een bloemenweide, enkele hoogstambomen, haagmassieven en een zitbank wordt er een knipoog naar het verleden gemaakt. De aanplantingswerken worden deze winter voorzien met financiele steun van het Agentschap Natuur en Bos.

De herinrichting van het grasplein kadert in het 'Strategisch Project Zennevallei'; een initiatief waarbij de provincie Vlaams-Brabant, de gemeenten Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Beersel, de stad Halle en het Regionaal Landschap Pajottenland en Zennevallei samenwerken aan een betere en groene Zennevallei.